

اخبار

برگزیدگان جشنواره تئاتر فجر اعلام شدند

جشنواره تئاتر فجر، با معرفی برگزیدگان خود به پایان رسید. در اختتامیه این جشنواره برگزیدگان هر بخش اعلام شدند که در بخش بین‌الملل جشنواره، تندیس زرین به پارسا پیروفر برای بازی در نمایش ماترپوشکا تقدیم شد. همچنین تندیس جایزه بهترین بازیگر زن به بازی فاطمه نقوی برای نمایش سورسرافیل و دیابولیکو اهدا شد. تندیس بهترین نمایشنامه نیز به حسین پاکدل برای متن کاپوس حضرت اشرف تقدیم شد. همچنین با تقدیر از عامر مسافر آستانه برای سورسرافیل،نمایش همسرایی تیتیماس (جرزی زون) به عنوان بهترین نمایش بخش بین‌الملل معرفی شد. همچنین در بخش مرور «هدایت هاشمی» برای بازی در نمایش «افسانه بصر» و «سسیم ادبی» برای بازی در نمایش «اساور» به عنوان برگزیدگان جشنواره فجر انتخاب شدند.

■ ■ ■

فراستی از یک فیلم تعریف کرد

فراستی در سومین روز از جشنواره فجر، با حضور در برنامه هفت گفت: «ویلایی‌ها» اولین فیلم جشنواره امسال است که قابل دیدن است. اصلا فیلم بدی نیست. فیلمی که می‌توانست خوب‌تر باشد. اولین فیلم جنگی ما که تمام فیلم اساسا زنان هستند. شخصیت اول این فیلم به اصطلاح فرمانده این کمپ خوب است و دارد شخصیت می‌شود. اما فیلمساز خوب ما دفعه زن و جنگ دارد، با چند اشکال در فیلمنامه، زنان فیلم را به شخصیت نمی‌رساند. زنان عمدتا تیتیکال می‌شوند، در حالی که فیلمنامه این ظرفیت را داشت که قصه این ۱۵-۱۰ نفر را کامل‌تر به ما بگوید و روی چند نفر نایبستد اما متأسفانه موفق نمی‌شود.

■ ■ ■

انتشار بیست‌وششمین جلد

«نیمه پنهان ماه...»

کتاب «نیمه پنهان ماه۲۴؛ رستگار به روایت همسر شهید»، از سوی انتشارات روایت فتح روانه بازار کتاب شد. به گزارش فارس، بیست و ششمین جلد از مجموعه «نیمه پنهان ماه» به روایت زندگی شهید کاملن نجفی رستگار از زبان همسر شهید می‌پردازد.این کتاب ۲۴۸ صفحه یکی از قطورترین کتاب‌های مجموعه «نیمه پنهان ماه» به شمار می‌رود که به سبک زندگی‌نامه داستانی توسط نجمه طرم‌ح به نگارش درآمده است. در بخشی از کتاب می‌خوانیم: «کنارم نشست، حلقه‌ای قرمز، دور چشم‌هایش را گرفت و نم اشکش مژه‌های پرپشتش را به هم جسیباند. از گوشه صورتش قطره‌ای اشک پایین آمد، بغضش را فروخورد و گفت: «و نمی‌دونم من چه عشقی می‌کنم از اینکه دارم برای مبارزه با کفر می‌رم؛ ولی این غم تو دل منو آتیش می‌زنه. خانمم تو برنده‌ای، تو بردی. این قلب من گرفتار تو شده تا ابد؛ ولی وظیفه مسلمانمون چی می‌شه؟ ها؟!» تا به حق می‌افتمد، شانه‌هایم تکان می‌خورد و قلبم تند می‌زد. چشم‌هایم را روی زانویم گذاشتم. تاب دیدن چهره مردانه‌اش را نداشتم. کاملن ادامه داد: «تو هم شریک این جهادی، اجر صبر توو، کم‌تر از جهادی که من می‌کنم، نیست.» براساس این گزارش کتاب «نیمه پنهان ۲۶: رستگار به روایت همسر شهید» با قیمت ۱۰۰۰ تومان روانه بازار نشر شد.

■ ■ ■
انسیه‌شاه‌حسینی:

هر اندازه از «قیدی» تقدیر شود حشش است

کارگردان فیلم ویلایی‌ها گفت: از زمانی که نوشتن فیلمنامه را شروع کردم تا زمانی که فیلم ساخته شد ۱۰ سال زمان برد زیرا هیچ تهیه‌کننده‌ای آن را نمی‌پذیرفت. به گزارش ایسنا، منیر قیدی در نشست رسانه‌ای فیلم ویلایی‌ها بیان کرد: من خودم را فیلم اولی نمی‌دانم چون منشی صحنه بیش از ۲۰ فیلم بوده‌ام. هر اندازه نیز در این نشست اظهار کرد: در شرایط بسیار سخت، بسیار سخت و جنگ‌افروزی ظالمان را نشان می‌دهد، زنان، سادران، دختران و خواهرانی که در انتظارها می‌مانند، می‌سوزند و می‌سازند. صابر ابر نیز با بیان اینکه من به نمایندگی از مردهای این فیلم در این نشست حضور دارم، اظهار کرد: من در این فیلم سهم کوچکی داشتم. بون در این فیلم به دلایل بسیار برام مهم و ارزشمند است و اگر در آن سهمی نداشتم دلم می‌سوخت. هر بار که این فیلم را می‌بینم به یاد همه مادران می‌افتم. به طرز عجیبی فکر می‌کنم هر مادری از فاصله یک تا ۱۰ سال که این انتظار را تجربه کرده است ستایش دارد. انسیه شاه‌حسینی نیز که در این نشست حضور داشت، با اشاره به فیلم ویلایی‌ها و کارگردان آن اظهار کرد: به عقیده من هر اندازه از قیدی تقدیر شود حشش است.

گروه فرهنگ و هنر: «ویلایی‌ها» با سالن پر، پدیده این چند شب اکران‌های برج میلاد بود. خیلی‌ها می‌گفتند: بالاخره یک فیلم دیدیم! روایتی متفاوت از دفاع‌مقدس. روایتی کم‌نقص، زنانه و سینمایی. ویلایی‌های «منیره قیدی» در شب سوم توانست با استقبال خوب مخاطبان همراه شود. فیلم‌های دیگر روز سوم اکران‌های کاخ جشنواره ماجان، دریاچه ماهی و نگار بودند. «ماجان» که روایتی از یک عشق مادرانه است، به جهت داستان و توانمندی سینمایی به فیلم‌های بعدازظهر جمعه‌ای سیما بیشتر شباهت دارد تا یک سینمایی پروباقرص. «دریاچه ماهی» هم یکی دیگر از روایت‌های متوسط دفاع‌مقدسی بود که آنچنان مورد استقبال قرار نگرفت. «نگار» رامبد جوان محض بود و داستان پیچیدگی‌های یک فیلم سینمایی را نداشت. اگرچه یک تجربه نسبتا جدید برای سینمای ایران است اما پیش از یک بار نمی‌شود به تماشای آن نشست. غافلگیری‌های متعدد مخاطب آنچنانکه باید ذهن را به چالش نمی‌کشد. هدفی که شاید عوامل فیلم به دنبال آن بوده‌اند و محقق نشده است. در ادامه نقدها و نوشته‌هایی درباره فیلم‌های اکران شده در کاخ جشنواره در روز سوم را می‌خوانید:

ابهت زنانگی خانه‌های بدون مرد

محمدرضا کردلو: ویلایی‌ها به جای تیتراژ شروع، یک نوشته داشت: «روایتی از صبوری همسران شهیدا در شهر ک‌های مسکونی حاشیه جبهه». ادعای فیلم هم «یک روایت» است نه بیشتر. پس اگر کسی بگوید روایت‌ها ناقصند، اساسا از سر این اشتباه این حرف را زده که خیال می‌کند، فیلم از «روایت‌ها» تشکیل شده و نه «یک روایت». حال آنکه همه ۹۵ دقیقه فیلم «یک روایت» است. همه زن‌های قصه، با همه تفاوت‌های‌شان «یک روایت» دارند «روایت صبوری». روایت «بهت زنانگی در خانه‌های بی‌مرد». در ویلاهایی که بمباران می‌شوند. ویلا معمولاً همدریف با آرامش است و در میان عامه، آسودگی و راحتی و ویلا یک جورهایی مراعات‌نظیر دارند. اما منیره قیدی چه تضاد سینمایی و زیبایی ایجاد کرده است. در اندیمشک ویلاهای بدون مرد، با سختی و رنج و غم هم‌دیدند و یک تعلیق مستمر. زن‌ها در کنار یکدیگر اما تنه‌ای زندگی می‌کنند چون همسران‌شان در کنارشان نیستند، پریشانی در جمعیت. شاید هر چند شب یکبار فقط یکی از خانه‌ها «مرده» داشته باشند. بچه‌های زیادی منظر پدرانشان هستند اما فقط یکی از پدرها آن هم چند روز یک بار به شهر ک سر می‌زند. مردها که شهید می‌شوند، زن‌ها تازه شروع می‌کنند و زندگی از «شروع زنانه» جریان پیدا می‌کند و ادامه می‌یابد. «سیما» (طناز طباطبایی) قرار است از ایران برود. چون همسرش داوود در جنگ است. مادر بزرگ (ژرنا باقاسمی) بچه‌ها را به ویلا می‌آورد تا مگر به

روی زنانه جنگ

محسن شهیمرزادی: نگاه زنان به دنیا در سینما مغفول مانده، از آنجایی‌که عمده کارگردان‌های مطرح دنیا مرد بوده‌اند، نگاه آنها به دنیا نیز مردانه است اگرچه سوزه آنها زن باشد. بنابراین «ویلایی‌ها» زمانی رسالت خود را محقق کرده که بتواند بازنمایی درستی از دنیای زنانه در جنگ داشته باشد، در واقع فیلم هنگامی موفق خواهد بود که مخاطب مرد نیز خود را در دنیایی زنانه تصور کند و با شخصیت‌های زن فیلم همذات‌پنداری کند. اگرچه ویلایی‌ها با وجود فیلم اولی بودنش تاکنون تقریبا بهترین فیلم جشنواره شناخته شده است اما برای بازنمایی صحیح دنیای زنانه، هنوز قدم‌های طی نشده‌ای دارد. شخصیت‌های اصلی فیلم یعنی پریناز ایزدیار و طناز طباطبایی، چهره امروزی دارند و به دلیل تعدد نقش‌هایشان در فیلم‌های برتر سینمایی دامن زن به معراج می‌رود» تنها یک جمله نیست، به دیدن این فیلم می‌نشینند، چهره‌های دهه نودی برای رفتن به دل تاریخ نیز به تغییراتی دراند. بویژه که صابر ابر و پریناز ایزدیار در ۲ فیلم این جشنواره بدون کوچک‌ترین تغییری در چهره‌هایشان به عنوان همسر یکدیگر به ایفای نقش می‌پردازند، یکی در دهه ۹۰ (تابستان غاغ) و دیگری در دهه ۶۰ (ویلایی‌ها).

«دلپره» و «انتظار» برجسته‌ترین کلدیو‌زده‌های دنیای زنان در جنگ است که خطر ضدجنگ شدن را به هر فیلم و نوشته‌ای نزدیک می‌کند اما

کرامتی که نیست!

از آن روایت داشته باشند. شاید بتوان گفت نه‌تنها سینما که هیچ رسانه‌ای اقتضا ندارد که قهرمان مقدس، خود راوی زندگی‌اش باشد، زیرا در آن اسطوره هیچوقت نمی‌تواند براحتی راوی فیلم باشد، اساسا هاله قداست زمانی ایجاد می‌شود که ما همه چیز را درباره او ندانیم و دیگران به اندازه فهم خود

ایده «ماهی و گربه»ای «نگار»

کرد. در واقع ایده نگار برگرفته از فیلم تجربی «ماهی و گربه» شهرام مگری است؛ سبکل زمانی و مکانی که در آنجا در یک برداشت ضبط شده بود. «نگار» نیز به تقلید از آن سعی کرده با بازی‌های فرمی همان حال و هوای مالیخولیایی و وهم‌انگیز را القا کند، البته با فرمی مخاطب‌پسندتر و تکنیکی که سعی می‌کند خود را به رخ بیننده بکشد. رونمایی از یک اتفاق در سبکل‌های زمانی مختلف

در مکان‌های تکراری که نتیجه را به الگوی اولیه حتما نوشتن چنین فیلمنامه‌ای کار دشواری است. قرار نیست اتفاقات دلایل علی و معلولی خاصی در دنبال کند، فقط قرار است غافلگیری‌های بی‌درد با سبکل‌های زمانی و مکانی متناوب و جابه‌جا شدن شخصیت‌ها، مخاطب را شوکه کند؛ بی‌هیچ منطق روایی صداهای ناگهانی، ورود و خروج‌های ذهنی شخصیت‌ها به زمان‌های مختلف و اکشن و تعقیب و گریز همه مسیر غافلگیری را دنبال می‌کند تا مخاطب قبول کند تسلط فیلمساز بر تمام ارکان فیلم ذهنشش کامل است. البته این ادعای فیلمساز است که باید بیشتر روی آن فکر

فرهنگ و هنر

نگاهی به فیلم‌های اکران‌شده

در روز سوم جشنواره سی و پنجم فجر

حماسه ویلایی‌ها

جنگ

«جنگ» در ویلایی‌ها «دفاع‌مقدس» است، اگرچه جنگ ذاتا پدیده شر و مذمومی است اما ناچارا باید به آن تن داد و از این ناچاری برای پرورش نفس خود استفاده کرد. فیلم سکولار نیست، برای جنگ قداست قائل است و شخصیت‌ها با تمام دلبستگی و زنانگی، باز هم مردان‌شان را برای رزم مذمت نمی‌کنند. تعدد شخصیت‌ها و روایت داستان‌های متعدد هر چند می‌توانست یک ظرفیت برای بیان یک درد مشترک از زبان همه باشد اما لئوغی فیلم، به القای حس «انتظار» ضربه می‌زند. اگر بپذیریم کارگردان نیمی از فیلم را به دلپره پرداخته است، لازم بود نیم دیگر را در بسط دادن جمله «چشم‌انتظاری سخت‌تر از تنهایی» اختصاص می‌داد. چه در محتوا و چه در فرم، سکانس پایانی «ویلایی‌ها» یکی از بی‌نظیرترین جمع‌بندی‌های این جشنواره خواهد بود، در حالی که همه منتظر بارشدن گره داستان هستند، موف بدون اینکه انتهای فیلم را باز بگذارد و مخاطب را در دریای توهمات خود رها کند، بدون پایان‌بندی احساساتی و مضحک که در لحظه‌های تلمام گره‌ها با یک رخداد باز می‌شود، بدون آنکه حتی به کنجکاوی موقتی مخاطب پاسخ صریحی دهد و بی‌آنکه درگیر شعر و منبر شود، معنای عمیقی را در پایان‌بندی فیلم به مخاطب پند می‌دهد که خود نمونه‌ای خلاقانه در میان دوقطبی پایان باز و بسته است. مهم نیست داوود بیاید یا خیر. همه داوود هستند.

متفاوت بودن از همه انسان‌ها و داشتن ویژگی‌هایی که هیچگاه اکتسای نبوده از جمله نشانه‌هایی است که همواره برای «نسان عارف» به کار برده می‌شود. روایت‌هایی که شهدا را نیز دست نیافتنی کرده و از آنها «اسطوره‌های غیر قابل دسترس» می‌سازد. این درحالی است که نه‌تنها عرفا، بلکه ائمه و خلدان پیامبر نیز همواره از بطن مردم و به ظاهر شبیهی آنها بوده‌اند، پوشش، خوراک، مسکن و تعاملات اجتماعی آنها دور از عامه مردم نیست، کما اینکه شهدا هم از این قاعده مستثنا نبوده‌اند اما بااستمداد تخیل، ساختن شخصیتی اسطوره‌ای در جامعه امروزی نه تنها «دریاچه ماهی» را غیربوارپذیر می‌سازد، بلکه بر روایت‌های شهادی غیر قابل دسترس می‌افزاید و هر روز نسل جدید را از دستیابی به مقامات معنوی دور می‌کند. باید پذیرفت هر «دریاچه ماهی» یک «ضدگلوله حلق می‌کند»، هر افراطی، تفریطی دارد و این تجربه شهید آوینی را باید سرلوحه قرار داد که اگرچه مضمون، اخلاقی و دینی باشد اما عدم احاطه بر تکنیک سینما، فیلم را «هبتل» می‌سازد.

چرا فیلم می‌سازیم؟

فیلمساز پیش از ساخت اثرش به این مساله فکر نکرده که فیلمنامه «ماجان» فاقد بداعت، اصالت و جاذبه‌ای است که بتواند با تکیه بر آن، در حد و قواره یک درام متوسط سینمایی ظاهر شود؛ این مشکل وقتی تبدیل به یک معضل می‌شود که فیلم در پایان‌بندی همان اندوخته ناچیز خود را هم از دست می‌دهد. پایان فیلم اقتدر پرت هست که انگار میان ضبط راش‌های سکانس پایانی و مابقی فیلم مدت زمان زیادی

صرفاً از همان نان می‌خورد، البته اگر نان و آبی در کار باشد! فیلمنامه‌نویس با خلق این کاراکتر دیوصفت یعنی هاشم (فرهاد اصلانی) و قرار دادن او بر سر راه مادر و پسر معصوم، این فرصت را به خود داده تا درام‌پردازی کند. نقشه مشخص است: تحریک احساسات مخاطب از طریق نمایش پی‌درپی مظلومیت‌های مادر و پسر آن هم در قالبی خام‌دستانه از یک سو و مائع تراشی‌های آدم‌بده قصه در مسیر زندگی این دو فرشته از سوی دیگر. به طور کلی قصه‌گو بودن یک فیلم بی‌نفسه نه‌تنها تعیب نیست، بلکه حتی غنیمتی است برای سینمای کم‌رق ایران اما بحث بر سر این است که واقعا چرا

رویدادها

در اختتامیه سومین دوره شب‌های شعر انقلاب صورت گرفت
تجلیل از سیمین دخت وحیدی شاعره نمادهای انقلاب

آیین اختتامیه سومین دوره شب‌های شعر انقلاب اسلامی سه‌شنبه ۱۲ بهمن‌ماه با حضور جمعی از شاعران انقلاب در حوزه‌هنری برگزار شد.

به گزارش تسنیم، سومین دوره شب‌های شعر انقلاب اسلامی با حضور پیشکسوتان شعر و ادب پارسی و شاعران مطرح انقلابی کشور سه‌شنبه ۱۲ بهمن‌ماه و همزمان با آغاز ایام دهه فجر برگزار شد. پرویز بیگی حبیب‌آبادی، شاعر و مدیر انتشارات فصل پنجم نیز با اشاره به اینکه در دهه ۶۰ شاعرانی همچون زنده‌یاد مهرداد اوستا تأثیر بسزایی بر شعر شاعران انقلاب گذاشتند، گفت: اگر زنده‌یاد اوستا نبوده، شاید شعر انقلاب و حوزه هنری به این بالندگی و پویایی نمی‌رسید. متأسفانه قدر شخصیتی مانند اوستا ناشناخته مانده است. وی ادامه داد: پس از وقوع حادثه پلاسکو و شهادت جمعی از آتش‌نشانان کشورمان، تصمیم گرفتیم اشعار مرتبط با این حادثه را در نشر فصل پنجم و در قالب کتابی غیرقابل فروش، به چاپ برسانیم و نیمی از این کتاب‌ها را در سازمان آتش‌نشانی و نیمی دیگر را در نمایشگاه کتاب سال ۹۶ در اختیار علاقه‌مندان قرار دهیم. ناصر فیض، مدیر دفتر طنز حوزه هنری، دیگر شاعری بود که در این مراسم اثر طنزی را برای مخاطبان خواند.

مرتی امیری‌اسفندقه، دبیر علمی سومین دوره شب‌های شعر انقلاب اسلامی، نیز ضمن تقدیر به پیروزی رسید و می‌اندیشم این انقلاب چقدر کریم است که من امروز می‌توانم در جایگاه دبیر علمی شعر انقلاب سخن بگویم. وی ادامه داد: همیشه از قبول مسؤولیت‌ها گریزان بوده‌ام و در واقع رزم‌مخام پذیرش مسؤولیت من بوده است.اینکه دبیر علمی سومین دوره شعر انقلاب اسلامی هستم به دلیل لیاقت و توانایی‌هایم نبوده، بلکه دوستاتم امر کردند و من از روی ادب و اطاعت قبول کردم. در بخش تجلیل و تقدیر از مقام سیمین‌دخت وحیدی، شاعر پیشکسوت کشورمان، عباس براتی‌پور با اشاره به اینکه در دهه ۶۰ به همراه سیمین‌دخت وحیدی و تعدادی از شاعران انقلاب اسلامی در جلسات شعر حوزه هنری حاضر می‌شدیم، گفت: مدیریت آن جلسات با مرحوم سید حسن حسینی بود و مرحوم مهرداد اوستا نیز نقد آثار را بر عهده داشتند. وی ادامه داد: سیمین‌دخت وحیدی از بانوانی است که مردانه وارد شعر شدند. در زمان جنگ تحمیلی، وقتی به جبهه می‌رفتیم، خانم سیمین‌دخت وحیدی هم حضور داشتند و به شعرخوانی برای رزمندگان می‌پرداختند. گاهی پسرشان هم با ایشان همراه می‌شدند و کمک مادر بودند. براتی‌پور خاطرنشان کرد: سیمین‌دخت وحیدی اشعار بسیار زیادی راجع به انقلاب اسلامی و شهدا سروده و همچنین اشعار ولایی بسیاری دارند.

افتخار داشتیم راجع به ایشان صحبت کنیم. ۳۵ سال با ایشان شعرخوانی داشتم و از حضورشان بهره می‌بردم. خانم وحیدی یکی از ستاره‌های درخشان ادب فارسی در ادبیات معاصر هستند و عمر پربرکتشان در راه اعتلای ادبیات انقلاب و ادبیات آیینی گذشته است.

■ ■ ■

ساخت «نگار» ریسک بود

کارگردان فیلم «نگار» گفت: ساخت فیلم «نگار» نوعی ریسک بود، چرا که هیچ فیلمی در هیچ نقطه از دنیا اینگونه ساخته نشده بود تا ما آن را ببینیم و درس بگیریم. به گزارش تسنیم، رامبد جوان کارگران فیلم سینمایی «نگار» در این نشست خبری گفت: این ۳ سال گذشته یک موقعیت در ذهن من شکل گرفت. من عاشق سینمای اکشن هستم. باید به این فکر کرد که یک دختر در تهران حشش را خورده‌اند و کسی حرف او را نمی‌شنود. هر چقدر جلوتر رفت مراحل فیلمنامه این فیلم بیشتر در ذهنم شکل گرفت. اصولاً کارگردانی هستم که با آغوش باز از ایده‌ها استقبال می‌کنم. همچنین احسان گودرزی نویسنده فیلمنامه این فیلم گفت: برای نوشتن فیلمنامه «نگار» بسیار از فضای تئاتر تأثیر پذیرفتم. رامبد جوان را ریسک می‌دانند و انتجامش نمی‌دهند. نگار جواهربان نیز در این نشست بیان کرد: شاید اگر در روند ساخت این فیلم قرار نداشتم بازی در چنین فیلمی را نوعی ریسک می‌دانستم. از ویژگی‌هایی که در این فیلم وجود دارد این فیلم‌ها انجام داده نشده در این فیلم استفاده شده است. خیلی لذت دارد در یک نقش اکشن بازی کنید.

